

Keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjelduse kava

Programmi nimetus/ teema: Koduloomad talus

Lühitutvustus: Õppeprogramm tutvustab peamisi taluloomi ja -linde: liigid ja tõud, tunnused, kehaosade nimetused, loomade roll inimeste elus. Talus kohtutakse päris loomade ja lindudega, lapsed saavad loomi-linde katsuda ja lüüa kaasa lihtsamates talutöödes (poni kammimine, munade korjamine, loomade toitmine).

Eesmärk: (väljundipõhiselt)

Õpilane

- 1) oskab käituda loomade juuresolekul;
- 2) tunneb erinevaid koduloomi ja -linde, teab nende nimetusi (emane, isane, poeg) ja kehaosi;
- 3) teab erinevate koduloomade rolli;
- 4) oskab nimetada koduloomade vajadusi (toit, jook, eluase, hoolitsus, tegelemine);
- 5) hoolib loomadest;
- 6) teab toidu, riiete jms tooraineid ja nende päritolu, väärtustab toitu ja säästlikku tarbimist;
- 7) oskab teha meeskonnatööd;

Sihtrühm: (vanus, või klass/id, või kooliaste): koolieelikud (lihtsustatult sobib ka noorematele)

Õppe keel/ed: eesti keel

Rühma suurus: kuni 24 õpilast

Aeg ja kestus: (akadeemilised või astronoomilised tunnid, lisada ka kas aastaringi või mingi hooaeg) 2 akadeemilist tundi, kevadel ja sügisel

Seos õppekavaga: (alus- või üldhariduskooli õppekava aine ja teema/d, üldpädevused ja keskkonnahariduslikud väärtused): Õppeprogramm vastab koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava valdkonna Mina ja keskkond: 1) mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult; 2) omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas; 3) väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone; 5) väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi; 6) märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Õppekeskkonna eripärad: programm toimub taluõuel, riided ja jalanõud võivad vähesel määral määruda

Varustus: ilustikukindlad riided ja kindlasti jalanõud, võimalik on kaasa süüa lasteaiast kaasa pandud lõunat

Toimumiskoht: talu Tartust 12 km, ringiliikumine ratastooliga on võimalik koos saatja/abilisega

Vahendid rühmatöök: taluloomad, nende toit ja hooldusvahendid, erinevad näidised (munad, villad, hobutööriistad)

Vahendid individuaaltöök: loomadelt pärinevast toorainest valmistatud tooted

Programmi ülesehitus: (meetodid, ajakasutus, teemaarendus)

Tegevused:

1. Sissejuhatus (10 min): loomadega suhtlemisel ja ringiliikumisel kehtivate reeglite tutvustamine, lühike talu tutvustus.
2. Töö käik:
  - 2.1. Talu loomade- ja lindudega tutvumine (50 min):
    - Koerad-kassid, nende roll talus.
    - Kodulinnud: tutvumine kanade, partide, vuttidega, kehaosade nimetused (hari, lokuti, kannused jm.), munemine, haudumine. Lindude erinevad kohastumused (erinevad nokad, erinevad jalad). Mäng erinevate linnuliikide munade õppimiseks (rühmatöö). Linde saab katsuda ja toita. Munade otsimine pesadest.
    - Koduloomad: Tutvumine lammaste, kitsede, küülikute, veiste ja ponidega, tõunimed. Milline on olnud nende loomade roll ajaloos ja milline on see tänapäeval. Kuidas nimetame eri soost loomi; kehaosade nimetused (sõrad, kabjad, lakk jm.). Kõiki loomi saab paitada ja toita. Näidised: lambavill->lõng->sokid, hobuse raud, looreha, lüpsisimulaator jm. Teatevõistlus puuhobustega, allüürid.
  - 2.2. Individuaaltöö. „Poemäng“ (20 min): letil on valik erinevaid tooteid, mille tooraine on pärit koduloomadelt. Iga õpilane „ostab“ ühe toote ja selgitab välja, millega tegu ja mis loomalt see on saadud. Tutvustab oma toodet teistele.
3. Kokkuvõte (10 min): kordamisring (täringumäng, magnetahvel erinevate loomadega, koeratrikid vm.), tagasiside.

Tagasiside ja hindamine: Õpilased saavad tagasisidet anda kordamisringis (mis meelde jäi/ mis meeldis), õpetajad annavad tagasisidet suuliselt ja külalisteraamatusse.

Juhendaja/d: Maris Mägi, keskkonnatehnoloogia MSc, talu perenaine, juhendanud programmi 5 aastat, on läbinud koolituskursuse „Loomad õppe

- ja teraapiaprotsessis - praktiku arenguprogramm“
(<http://loomateraapiakeskus.ee/index.php/arenguprogramm>)

Õpetaja ülesanded: selgitada juba eelnevalt loomade läheduses käitumise reegleid (järgneme juhendajale ja juhendajate korralduste tähelepanelik jälgimine, rahulik ja vaikne hää). Õpilased peavad olema riides ilmale vastavalt (programm toimub välitingimustes), jalga kummikud või paksu tallaga nahast jalanõud (palun mitte kanda kangast pealsetega tennised, kuna muru on hommikuti alati niiske).